

Aswoensdag

Carnaval

Ik heb vanaf mijn jeugd met veel plezier Carnaval gevierd. Tot mijn puberteit in het zuiden van het land en daarna tot ongeveer mijn vijfendertigste levensjaar in het midden van het land. Mijn man en ik namen daarvoor een week vrij van het werk om helemaal los te gaan. Mijn man overigens zonder een druppel alcohol te drinken. We kijken er nog steeds met veel plezier op terug. Het dansen en zingen en springen en gek doen, kon ons niet lang genoeg duren. Tot vroeg in de morgen feesten met vrienden en bekenden om daarna een gat in de dag te slapen. Als het Carnaval weer voorbij was, voelden we ons ieder jaar een beetje verslagen. We zijn dol op een goed feest. Destijds ging ik na al het feestgedruis, als rechtgeaard Rooms katholiek, op aswoensdag het askruisje halen. Omdat ik benieuwd was wat de Bijbel over *vasten* te zeggen heeft, heb ik studies beluisterd, Schrift met Schrift vergeleken en het één en ander gelezen en onderzocht. Daaruit kwam mijn conclusie in het document 'vasten?'. Het is raadzaam dat document eerst te lezen. De eindconclusie van het vasten- document zal ik hier herhalen;

Conclusie vasten in de Bijbel

Vasten is in de Bijbel een beeld van het afstand nemen van de wereldse gang van zaken. De wereldse zaken de rug toekeren om je te wijden aan de dienst van God. Het is een beeld van het uitdoen van de oude mens en de nieuwe mens aandoen. Het is een beeld van jezelf afkeren van de oude Schepping om het nieuwe Opstandingsleven van Christus te leven. Vasten komt in de Bijbel wel voor maar is niet door God ingesteld. Het vasten dat voorkomt in de Bijbel is een *vrijwillig* gebeuren. Het is geen voorschrift. Het vasten gebeurde alleen onder bepaalde omstandigheden en zeker niet als gewoonte. Mozes en Elia vastten. En ook de Heere Jezus vastte veertig dagen in de woestijn. Vrijwillig. De Heere bracht deze dagen door als voorbereiding op Zijn openbare leven. Veertig dagen omdat *veertig* in de Bijbel spreekt over verzoeking en beproeving, veertig spreekt over het oude leven. Moeten wij vasten? Daar is geen Bijbelse reden voor. Onder het Nieuwe Verbond bestaat er trouwens geen *moeten*. Wij staan in de vrijheid. Wij zouden zélf onze verantwoordelijkheid nemen in die vrijheid. Onze oude mens is gestorven aan het kruis en de nieuwe mens in Christus is met Hem mee opgestaan. Het 'vasten om het vasten' wordt veroordeeld door God. We zouden juist eten van Zijn Brood om niet te bezwijken onderweg naar het beloofde Land. Geestelijk Voedsel. Vasten is een 'uitgaan buiten de legerplaats', je distantiëren van het tijdelijke en vergankelijke om je te richten op de Heere en het Eeuwige.

Ik zal de uitleg van het askruisje van de Rooms katholieke kerk hieronder zetten.

Uitleg van de Roomse Kerk zelf;

Verplichte vastendag

Aswoensdag is de eerste dag van de veertigdagentijd. Op deze dag zet de priester met as een kruisje op het voorhoofd van de kerkgangers, om hen aan te sporen tot bezinning, boete en bekering. Aswoensdag is in de Rooms-Katholieke Kerk een verplichte vastendag.

Vorbereiding op Pasen

In de katholieke Kerk werd het in de tweede eeuw gangbaar om ter voorbereiding op Pasen te vasten. Aanvankelijk vastten christenen alleen de drie dagen direct voorafgaand aan Pasen, later werd dat uitgebreid naar de hele Goede Week. Pas op het einde van de derde eeuw kwamen de veertig dagen voor Pasen in zwang als een doorlopende tijd van vasten en boete, naar analogie van de veertig dagen die Jezus zelf vastend in de woestijn had doorgebracht. Gedurende de drie laatste dagen van de Veertigdagentijd onthield men zich volledig van voedsel.

Op zondag niet vasten

Omdat in de Kerk op zondagen niet werd gevast bepaalde Paus Gregorius de Grote (590-604) dat de Veertigdagentijd voortaan 46 dagen voor Pasen moest aanvangen. Zo bleven er, na aftrek van de zondagen, tot Pasen 40 werkelijke vastendagen over. Door de bepaling van Gregorius de Grote ving de veertigdaagse Vasten voortaan aan op een woensdag: de Aswoensdag.

Askruisje

Op Aswoensdag ontvangt de gelovige in de Mis die het officiële begin van de veertigdagentijd markeert, het zogeheten 'askruisje'. De priester zet met as op het voorhoofd van de gelovige een kruisje, ten teken dat hij een tijd van bezinning, bekering en boete ingaat. Als teken van berouw en vasten is het gebruik van as in de Bijbel algemeen bekend. De boeteling strooide zich as over het hoofd. Vaak ging hij daarbij gehuld in een zak, die als boetekleed werd gedragen. Vandaar de uitdrukking 'in zak en as zitten'.

Verplicht vasten

Net als Goede Vrijdag is Aswoensdag in de meest recente editie van het kerkelijk wetboek als algemeen verplichte vastendag voorgeschreven (canon 1251). De Nederlandse Bisschoppenconferentie heeft daarbij in 1989 aangetekend dat Aswoensdag en Goede vrijdag dagen van verplichte vasten en onthouding in spijs en drank zijn en dat verder het bepalen van de wijze van de beoefening van boete en onthouding aan het eigen geweten en initiatief van de gelovigen wordt overgelaten. Hedendaagse voorbeelden van dit eigen initiatief zijn veertig dagen geen social media gebruiken of geen televisie kijken. Geen vlees, koffie, koek en/of snoep kan ook een manier zijn om te vasten. Delen van wat je hebt hoort er in deze periode ook bij. Kijk daarvoor ook op vastenactie.nl

Traditie

Zoals je al in de conclusie van het document 'vasten' hebt kunnen lezen, is het vasten in de Bijbel *geen* instelling van Godswegen. Het is een vrijwillig gebeuren. Het askruisje komt *nergens* voor in de Bijbel maar is zoals hierboven beschreven een *traditie* van de Rooms-katholieke kerk. Het askruisje moet de gelovigen aansporen tot bezinning, bekering en boete. Dit alles gedurende veertig dagen op weg naar Pasen. Het is volgens het kerkelijke

wetboek *verplicht* om op goede vrijdag en aswoensdag niks te eten of te drinken. De rest van de veertig dagen vastentijd kan men naar eigen voorkeur indelen. En voor het gemak telt de zondag niet mee als vastendag.

Wetboek

Het Oude Verbond der Wet is opgeheven bij de dood van de Heere Jezus. Hij heeft ons verlost van de Wet. In Zijn Opstanding begon het Nieuwe Verbond der Genade. Wij zijn gerechtvaardigd bij God door geloof alleen en niet door de werken van de Wet. Uit Genade zijn wij zalig geworden. Genade kent geen enkele verplichting. Waarom heeft de Roomse kerk dan een *wetboek*? Het Nieuwe Verbond der Genade gaat toch om *vrijheid*? Bevrijd van de dood, de zonden en werken van de Wet? De Roomse kerk maakt, net als het Joodse Volk destijds, haar eigen regels. Regel op regel, gebod op gebod. Buiten de Heere om. De Roomse kerk leeft liever onder het reeds opgeheven Oude Verbond met wetten en regels. Maar dan is de Heere voor haar dus voor niets gekruisigd en gestorven.

Jesaja 28

10 Want het is gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig.

11 Daarom zal Hij door belachelijke lippen, en door een andere tong tot dit volk spreken;

12 Tot dewelken Hij gezegd heeft: Dit is de rust, geeft den moeden rust, en dit is de verkwikking; doch zij hebben niet willen horen.

13 Zo zal hun het woord des HEEREN zijn; gebod op gebod, gebod op gebod, regel op regel, regel op regel, hier een weinig, daar een weinig; opdat zij heengaan, en achterwaarts vallen, en verbreken, en verstrikt en gevangen worden.

14 Daarom, hoort des HEEREN woord, gij bespotters, gij heersers over dit volk, dat te Jeruzalem is!

Romeinen 3

28 Wij besluiten dan, dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt, zonder de werken der wet.

Galaten 4

4 Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet;

5 Opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden.

Zondag niet

Grappig dat de zondagen niet meetellen als vastendagen. Waarom zou dat zijn? Omdat men het niet langer dan een week volhoudt om te bezinnen, te boeten en te vasten? Of misschien omdat de zondag voor de kerk de 'dag des Heeren' is? Dat de zondag de dag des Heeren zou zijn, is helemaal niet Bijbels. In de Bijbel wordt de Dag des Heeren ook wel Dag der Wrake des Heeren of Dag der Toorn des Heeren genoemd. De Dag des Heeren heeft niets te maken met welke zondag dan ook. De Dag des Heeren begint als de Heere straks Zijn Voeten op de Olijfberg zet en zal voor alle ongelovigen een vreselijke Dag zijn. Dag betekent

hier 'oordeel'. De Dag des Heeren staat voor de periode dat de Heere alles op aarde zal oordelen en alle onrecht zal verwijderen. Bij Zijn Wederkomst welteverstaan.

De Dag = spreekt over oordeel en gericht

= spreekt over dagvaardingen voor de Rechter

= spreekt over in het Licht komen; aan het Licht brengen; voor de dag komen

= spreekt over Licht dat zal openbaren wat duisternis is

= spreekt over de Openbaring van het Koninkrijk van Christus

Berouw hebben en boete doen

We hebben zojuist gelezen dat het askruisje, volgens de Roomse kerk, zou aansporen tot boete. Boete heeft vooral te maken met het geweten; welke zonden heb ik allemaal begaan? De kerk spoort je dus aan om een schuldgevoel oftewel berouw te ontwikkelen en om vergeving te vragen voor de fouten die je hebt gemaakt. In de Bijbel staat echter heel duidelijk dat de Heere Jezus Christus onze handel en wandel *reinigt*. Ook ons geweten. Iedere dag. Als Hogepriester verzoent Hij ons met God. Bovendien is onze oude, natuurlijke, zondige mens *gestorven* tesamen met de Heere Jezus aan het kruis. In Zijn Opstanding is alleen geloof genoeg om, in Hem, te behoren tot de Nieuwe Schepping. Onze nieuwe mens in Christus kán daarom helemaal niet zondigen aangezien deze deelheeft aan de Goddelijke natuur. Hij het Hoofd en wij Zijn Lichaam. Wij zijn hiermee bekwaam gemaakt om God te kunnen dienen. Hier en nu. Voor God doen de oude Schepping en de zonden van de oude mens niet meer mee. De Roomse kerk heeft uit Zijn Woord niet begrepen dat er een oude en een nieuwe mens in Christus is *of* zij wil macht houden over het geweten van de gelovigen. Maar wij, als Lichaam van Christus, hebben geen enkel sacrament nodig om verlost te worden van zonden. Wij hoeven geen enkel schuldgevoel te hebben en hoeven volgens de Bijbel ook geen boete te doen. Wij hebben namelijk al *uit Genade* vergeving van zonden en nieuw Leven in Christus ontvangen.

1 Johannes 3

9 Een iegelijk, die uit God geboren is (bij wedergeboorte is men een nieuwe mens in Christus), die doet de zonde niet, want Zijn zaad blijft in hem; en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.

Hebreeën 9

14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?

15 En daarom is Hij de Middelaar des nieuwen testaments, opdat, de dood daartussen gekomen zijnde, tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste testament waren, degenen, die geroepen zijn, de belofte der eeuwige erve ontvangen zouden.

2 Petrus 1

3 Gelijk ons Zijn Goddelijke kracht alles, wat tot het leven en de godzaligheid behoort, geschonken heeft, door de kennis Desgenen, Die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd;

4 Door welke ons de grootste en dierbare beloften geschonken zijn, opdat gij door dezelve der goddelijke natuur deelachtig zoudt worden, nadat gij ontvloden zijt het verderf, dat in de wereld is door de begeerlijkheid.

Boeteviering

Ik herinner me dat ik ieder jaar, ergens in de vastentijd, naar de zogenaamde *boeteviering* ging. Dat was een somber en ingetogen gebeuren. In die viering richt de hele gemeenschap zich op het besef dat zij zondaar is. De gemeenschap vraagt in gebed God en elkaar om vergeving. Maar het is, las ik nu, volgens de Roomse kerk *geen* sacrament. Alleen de biecht is tot vergeving van zonden. Nu vraag ik me toch af wat het verschil is tussen de boeteviering en het sacrament van de biecht? En kan de priester dan alleen *individuele* zonden vergeven? Ben ik naar de boeteviering gegaan terwijl mijn zonden niet werden vergeven? Gelukkig weet ik nu dat het absoluut onnodig is om boete te doen. Het is niet alleen onnodig maar het is een blamage. Hoe vreselijk om vergeving te vragen aan de Heere terwijl Hij als Hoge priester bezig is om onze zonden te verzoenen bij God. Alsof je Hem niet vertrouwt. Hij reinigt onze handel en wandel zodat wij Hem kunnen dienen. Dankbaarheid is meer op zijn plaats. Wij zijn met Christus gestorven en met Hem mee opgewekt. Wij zijn één Plant met Hem geworden. God ziet niet op onze zonden. Hij kijkt alleen naar de nieuwe mens in Christus.

Efeze 2

5 Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; (uit genade zijt gij zalig geworden),

6 En heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in den hemel in Christus Jezus;

Romeinen 6

5 Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding;

6 Dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen.

7 Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde.

8 Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven;

9 Wetende, dat Christus, opgewekt zijnde uit de doden, niet meer sterft; de dood heerst niet meer over Hem.

10 Want dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven; en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode.

Boete doen

Na eerst nog even helemaal los te gaan met Carnaval moet vanaf aswoensdag de broekriem flink aangehaald worden. Na het askruisje moet men veertig dagen boete doen voor alle zonden. Moet men alleen boete doen voor de eventuele zonden van de Carnaval of voor het hele voorgaande jaar? Of boete doen voor een aantal maanden? Of boete doen voor een bepaalde hoeveelheid zonden? Het roept nu veel vragen bij mij op. Ik zou willen dat ik er *destijds* meer over nagedacht had. En ik vind het nu eigenlijk ook best hypocriet om vóór de vastentijd eerst nog even helemaal los te gaan... Enfin, het askruisje zou dus helpen om de gemeenschap aan te sporen tot boete. En die boete bestaat uit vasten. Dus men zou zich

eten of spullen of gewoonten onthouden om aan de Heere te laten zien dat men spijt heeft van alle zonden die men gedaan heeft. En dat men door het stof wil gaan om vergeving te krijgen van de Heere...

Zelf verzinnen

Maar voor wélke zonden moet dan allemaal geboet worden? En wat zijn zonden eigenlijk? Heeft de Roomse kerk een lijstje met alle zonden waarvoor men moet boeten? En tellen al onze zondige gedachten óók mee in het boeten? En hoe kan men onthouden wat men in zo'n lange tijd allemaal fout heeft gedaan en gedacht heeft? Pffff, dat levert behoorlijk wat vragen op. En dan moeten de gelovigen ook nog elk afzonderlijk bekijken hoe die boetedoening wordt ingevuld. Bij mij is het glas altijd halfvol dus ik zou zeggen; Heere, vergeef mij *alles* wat ik in Uw ogen fout heb gedaan. Klaar. Maar er zullen toch ook mensen zijn die helemaal gebukt gaan onder schuldgevoelens over alle afzonderlijke zonden die ze begaan hebben? Gelukkig is alles op te lossen met twee dagen geen eten; aswoensdag en goede vrijdag. En vervolgens iets bedenken waarmee je jezelf gaat straffen(!) En natuurlijk vooral geen vlees eten op de vrijdag. Komt goed uit want ik vind vis erg lekker...

Wat zijn zonden?

Hebreeën 3

17 Over welke nu is Hij vertoornd geweest veertig jaren? Was het niet over degenen, die gezondigd hadden, welke lichamen gevallen zijn in de woestijn?

18 En welken heeft Hij gezworen, dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan, anders dan degenen, die ongehoorzaam geweest waren?

19 En wij zien, dat zij niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongeloof.

Romeinen 14

22 Hebt gij geloof? hebt dat bij uzelfen voor God. Zalig is hij, die zichzelf niet oordeelt in hetgeen hij voor goed houdt.

23 Maar die twijfelt, indien hij eet, is veroordeeld, omdat hij niet uit het geloof eet. En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde.

Alles wat *niet* uit het geloof is, is zonde. Zonde is dus *ongeloof*. Zonde is ongehoorzaamheid, niet willen horen naar Zijn Woord en dus ongeloof. Zonden zijn helemaal niet afzonderlijk te definiëren. Want wat doen we op een dag wél en niet uit geloof? De zondige gedachten zijn al helemaal niet te turven en te benoemen; we hebben duizenden gedachten per uur! Hoe fijn dat we door de Heere Jezus aan het kruis van Golgotha van onze oude mens verlost zijn. De Wet, de zonden, het vlees, kortom; de oude mens werd daar gekruisigd en gedood. In Zijn Opstanding is ieder gelovig mens, in Hem, een nieuw Schepsel geworden. Als God de Vader naar ons, wedergeboren mensen, kijkt, ziet Hij Zijn Zoon. Hij het Hoofd en wij Zijn Lichaam. God rekent dus niet meer naar de oude Schepping en de oude mens. Die zijn dood voor Hem. Voor God *kunnen* wij dus niet meer zondigen. En de oude, natuurlijke mens, nog in het vlees, wordt gereinigd door de Hogepriester de Heere Jezus Christus. Alles om Hem te kunnen dienen.

1 Johannes 3

9 Een iegelijk, die uit God geboren is, die doet de zonde niet, want Zijn zaad blijft in hem; en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.

2 Korinthe 5

17 Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuwgeworden.

18 En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelfen verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.

19 Want God was in Christus de wereld met Zichzelfen verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

Gedenk dat gij stof zijt

Genesis 3

19 In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt; want gij zijt stof, en gij zult tot stof wederkeren.

Tijdens het zetten van het askruisje zegt de pastor; 'gedenk dat gij van stof zijt en tot stof zult wederkeren'. Deze zin confronteert je met de vergankelijkheid. Al het zienlijke is maar voor tijdelijk. Gij zult tot stof wederkeren, laat je nadenken over het eeuwige. En als we dan bepaalt worden door het Woord, is dat een goede zaak. Maar we zouden ons dat geen *veertig dagen* maar ons hele leven realiseren! Voor de Heere hoeven wij niet door het stof. Dat heeft *Hij* al voor ons gedaan. De Heere vraagt niet om uiterlijkheden. De Heere vraagt een gelovig hart dat openstaat voor Zijn Woord. De Heere vraagt ons om uit *geloof* te leven vanuit Zijn Woord. De Heere vraagt ons om onze oude mens voor dood te houden en onze nieuwe mens aan te trekken. Zodat Hij in en met en door ons kan werken; vruchtbare Werken, schatten in de Hemel. Maar alleen als wij dat willen natuurlijk. Die Vrijheid geeft Hij ons.

Mattheüs 6

16 En wanneer gij vast, toont geen droevig gezicht, gelijk de geveinsden; want zij mismaken hun aangezichten, opdat zij van de mensen mogen gezien worden, als zij vasten. Voorwaar, Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben.

17 Maar gij, als gij vast, zalft uw hoofd, en wast uw aangezicht;

18 Opdat het van de mensen niet gezien worde, als gij vast, maar van uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden.

19 Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen;

20 Maar vergadert u schatten in den hemel, waar ze noch mot noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen;

21 Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

Amen.